

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

BED_32_CJK43460_RES

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: III/2
Datum vytvoření: 12.2.2013
Autor: Mgr. Karla Bedrlíková
Určeno pro předmět: Český jazyk a literatura
Tematická oblast: Světová literatura po roce 1945
Obor vzdělání: Kosmetické služby (69-41-L/01), 4. ročník
Název výukového materiálu: George Orwell – Farma zvířat - ŘEŠENÍ

ÚKOL č.1

Alegorie, česky také **jinotaj**, je text nebo výtvarné dílo, jehož doslovné znění či zjevná podoba má vypovídat o něčem jiném, nezjevném. Je to tudíž dílo, jehož vlastní smysl je skryt a k porozumění vyžaduje nějaký klíč. Alegorie se tím podobá symbolu a do jisté míry i podobenství, jenže její vlastní smysl v ní není výslovně vyjádřen. Příkladem alegorie může být Orwellův román *Farma zvířat*, který líčí poměry na farmě, sděluje však něco podstatného o totalitním státě. Jednotlivá zvířata na farmě odpovídají různým rolím a funkcím v takovém státě a pro čtenáře, který tento odkaz nepochopil, nedává román valný smysl. Alegorie často používá personifikace a metafory.

Satira je označení pro umělecký, zejména literární žánr, využívající komicnosti, výsměchu, karikatury a ironie ke kritice nedostatků a záporných jevů.

Bajka je literární útvar, který vznikl pravděpodobně v 6. století př. n. l. Za jejího zakladatele bývá považován Ezop (není prokázána jeho existence). Základem bajky je alegorie, kdy zvířata mluví jako lidé a konají další nadpřirozené jevy a z tohoto jednání vyplyne nějaké poučení, či kritika chyby, která ve většině případech bývá čtenáři již známa. Jednotlivá zvířata tím získávají lidské vlastnosti, které se pro ně tímto stávají typické (např. liška je chytrá až vychytralá). V reálném světě zvířata nemusí být nositeli těchto vlastností, ale lidé jim je z nějakého důvodu (např. vizuálního) přisoudili, tyto vlastnosti jsou pak u daného zvířete zesíleny do podoby, kdy se ono zvíře stává nositelem nebo ztělesněním právě této vlastnosti. Cílem bajky je kritizovat nějaké společenské nešvary, působit na lidi a vychovávat je k odstranění těchto nešvarů. Nejčastěji se tak děje humornou formou, pomocí ironie a satiry

ÚKOL č.2

Orwellovi námětově posloužily události spojené s Velkou říjnovou socialistickou revolucí. **Říjnová revoluce** (jinak také **Bolševická revoluce**, **Ruská revoluce** nebo **Velká říjnová socialistická revoluce**, zkráceně **VŘSR**, **Velký říjen**) byl ozbrojený převrat, provedený v Rusku 7. listopadu 1917 (25. října podle juliánského kalendáře, který tehdy v zemi platil). Z iniciativy vůdce někdejší bolševické frakce RSDDS V. I. Lenina byla připravena akce, která významně ovlivnila celosvětové dění ve 20. století. Byl to také začátek občanské války v Rusku, následovalo vytvoření SSSR a rozšíření komunismu na podstatnou část světa.

ÚKOL č.3

Sedmero zvířecích přikázání v nás může evokovat komunistická nebo socialistická hesla, která se v době totality objevovala v hojné míře nejen v tisku, ale i na domech, plakátech...

ÚKOL č.4

Napoleonovy praktiky jsou v podstatě praktikami užívanými v totalitních státech.

Totalitní stát zcela ovládá a řídí ekonomiku, potlačuje svobodu slova a kritiku režimu. Totalitní režim zasahuje do všech stránek veřejného i soukromého života, přesněji smazává

rozdíl mezi soukromým a veřejným životem a neuznává svobodného jedince ani žádnou hranici své moci.

Totalitní systém se obvykle charakterizuje těmito rysy:

- státem vynucovaná ideologie,
- jediná strana ovládající státní aparát,
- policejní kontrola a sledování občanů včetně používání mimosoudní represe a zastrašování,
- centrální řízení ekonomiky,
- monopol na prostředky masové komunikace.

ÚKOL č. 5

- Prasata
 - Major – představitel Lenina
 - Napoleon – J. V. Stalin
 - Kuliš – Trockij (soupeřil po revoluci o moc se Stalinem, zasazoval se o industrializaci a elektrifikaci Sovětského svazu. Byl vyhnán Stalinem ze země, usadil se v Mexiku, kde byl zavražděn agentem Stalinovy NKVD.)
 - Piščík – propaganda, mistrně dokáže manipulovat s ostatními zvířaty, překrucuje a mění pravdu, pozměňuje fakta, špiní nepřátele, mlží a lže.
- Psi – představují tajnou policii, která slepě plní rozkazy svého stvořitele - Napoleona. Psi jsou věrní a poslušní svému pánovi.
- Koně – Boxer a Lupina – představují pracující lidi, kteří by pro myšlenku budování vlastního státu, kde jsou si všichni rovni, obětovali vlastní život.
- Ovce – tupý dav, bez přemýšlení opakují naučené fráze, nemají názor, nechtějí ho mít, neptají se. Svým sborovým, hlasitým opakováním frází přehluší jakýkoli hlas odporu, protinázor. Jde o ideální materiál pro totalitní vládcu.
- Osel – Benjamin – představitel pasivního intelektuála, který zná pravdu a tuší důsledky, ale nevidí žádné východisko. Svou aktivitu považuje za zbytečnou, protože ovce přehluší jakýkoli vzdor a psi zničí kohokoli, kdo se postaví pánovi.
- Krkavec – představuje víru (křesťanství), které v totalitní společnosti ztrácí své místo, přesto se nedá zahubit.
- Slepice – jsou prvními rebely proti Napoleonovi. Ten totiž požadoval, aby snášely více vajec, která by se prodala lidem. Slepice na protest všechna vejce rozbíjela pádem z výšky. Napoleon nařídil odepření stravy, což odneslo 9 slepic. Historkou o nemoci pak bylo vysvětleno jejich úmrtí.
- Lidé – představitelé kapitalistů, vykořisťovatelů.